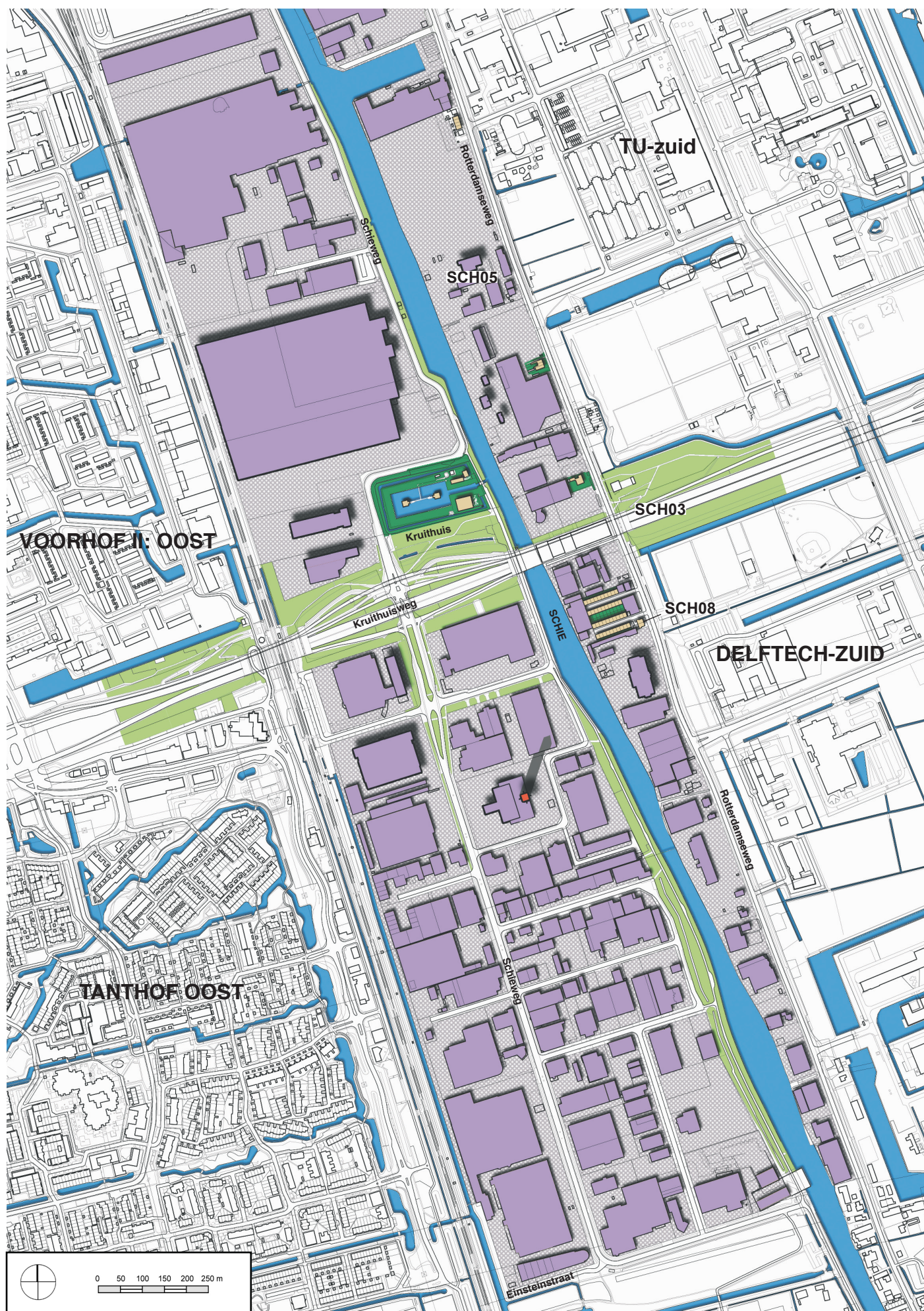

BEDRIJVENTERREIN SCHIEOEVERS

BEDRIJVENTERREIN SCHIEOEVERS - SCH

BEDRIJVENTERREIN SCHIEOEVERS

Naam: Industrierterrein Schieoevers

Ontwerper: Stedebouwkundig Adviesbureau der Gemeente Delft

Ontwerp: Uitbreidingsplan Industrierterrein Schieweg 1955 (daarna diverse herzieningen)

Vastgesteld: Gemeenteraad 1956, Koninklijk Besluit 1963

Ligging in de stad en begrenzing

Industrierterrein Schieoevers is een zeer langgerekte gebied aan weerszijden van de Schie ten zuiden van de binnenstad. Op de westelijke oever strekt het gebied zich uit van de Schie tot aan de spoorlijn Delft-Schiedam. Op de oostelijke oever vormt de Rotterdamseweg de uiterste begrenzing. In het noorden en zuiden begrenzen de Engelsestraat en de Einsteinweg het gebied.

Programmatische en ruimtelijke typologie

Al ruim voor 1940 was de strook grond langs het kanaal tussen Delft en Schiedam vestigingsplaats voor bedrijven. Op de Schieoevers vestigden zich bedrijven als de Porcelijne Fles, Lijm- en Gelatinefabriek, de Nederlandse Kabelfabriek (NKF) en Pletterij Enthoven. Vestiging langs het kanaal was gunstig vanwege het vervoer van goederen over water. Het gebied vormde met het bedrijventerrein Altena en Wateringseweg in het noorden de belangrijkste concentratie grootschalige industriële bedrijven in Delft. In het uitbreidingsplan van Delft 1954 werden de bestemmingen van de twee bedrijventerreinen verschillend vastgelegd. Op het bedrijventerrein in noord mocht uitsluitend door één bedrijf worden gebouwd: de Koninklijke Gist- en Spiritusfabriek die het terrein in bezit had. Het zuidelijke bedrijventerrein aan de Schieoevers was voor gemengde bedrijven. Met de Uitbreidingsplannen van Delft in 1954 werd de bestemming van het gebied als gemengd bedrijventerrein bevestigd. Het bedrijventerrein was de middenas van de zuidelijke stadsuitbreiding waarbij het westelijke deel was bestemd voor woonwijken (Voorhof, Buitenhof, Tanthof) en het oostelijke deel voor hoger-onderwijs (TH-Delft) en technisch-onderzoek (TNO). Na 1954 zouden door het Stedebouwkundig Adviesbureau der Gemeente Delft diverse uitbreidingsplannen in onderdelen en bestemmingsplannen worden opgesteld waarin de bestemmingen van het bedrijventerrein op onderdelen werden vastgelegd. Ruimtelijk wordt het gebied gekenmerkt door de centrale open ruimte in de noord-zuidrichting: de Schie die aan de oostzijde twee dwarsarmen heeft (insteekhavens). Eveneens noord-zuid lopen de twee ontsluitingswegen: de Schieweg en de Rotterdamseweg. Bij het Kruithuis buigt de Schieweg van de Schie af en vormt een centrale weg voor het zuidelijk deel van dit industrierterrein. De oriëntatie op de kade vervalst hier. De bedrijfsterreinen worden voor het merendeel afgesloten van de openbare weg door een hek met inritten bij de poort. Bedrijven hadden veel vrijheid om de plaats van de gebouwen op het terrein zelf te bepalen zodat de ruimtelijke opbouw grillig is. Het bedrijfsterrein wordt gekenmerkt door bebouwing met afwisselende rooilijnen en niet openbaar toegankelijk onbebouwde gebieden voor bijvoorbeeld vervoer of opslag van goederen.

Verkaveling en typologie gebouwen

De bebouwing op dit bedrijventerrein stamt niet alleen uit de naoorlogse periode, maar is vooroorlogs en recent. Over het algemeen bestendigde het uitbreidingsplan de bestaande situatie. Na de oorlog was de smalle strook aan de oostoever voor een groot deel al in gebruik als bedrijventerrein. Met name de westelijke strook ten zuiden van de Kruishuisweg lag in 1960

*Uitbreidingsplan Industrierrein Schieoevers, Blad II,
1959 (bron: RO dis 2432)*

*Luchtfoto situatie, omstreeks 1997
(bron: Kijk op Delft, p. 59)*

(bij de grenswijziging Schipluiden) nog voor een groot deel braak. Ten aanzien van de plaats van de gebouwen legde het uitbreidingsplan hoofdzakelijk de bebouwingsgrens vast die grotendeels de contouren van het terrein volgde. De maximale goothoogte bedroeg 25 meter. Ook deed het uitbreidingsplan uitspraken over de soort bedrijven die zich konden vestigen. Zo waren de bedrijfsbestemmingen onderverdeeld in grond voor industrieterreinen, openbare nutsbedrijven, en voor een openbaar slachthuis. Woningen mochten slechts worden gebouwd indien het dienstwoningen betrof die noodzakelijk waren voor de bedrijfsvoering (machinist, conciërge, toezicht). Bij de Kruithuisweg werd een bestaand complex monumenten in het uitbreidingsplan opgenomen; hier ligt het Kruithuis uit 1660 (Pieter Post) waarvoor het bestemmingsplan Kruithuisweg-Schieweg werd opgesteld (1966-1967).

Openbare ruimte, groenaanleg en waterstructuur

Vroeger vormde het water van de Schie de hoofdontsluitingsroute, maar in de loop der tijd zijn de meeste bedrijven minder afhankelijk geworden van het goederenvervoer over water. De betoncentrale op de oostoever is een van de uitzonderingen die nog wel van de overslag- en transportmogelijkheid gebruik maakt. Hier is ook een roeivereniging die een aanlegplaats aan het water heeft. Overigens zijn de bedrijven op de oostoever nog direct toegankelijk vanaf het water. De westoever is in het noordelijk deel voorzien van een kade. De twee gebieden worden voor het snelverkeer ontsloten door een hoofdontsluitingsweg. Op de oostoever vormt de Rotterdamseweg de belangrijkste ontsluitingsweg. Op de westoever loopt de Schieweg in het noorden langs de kade en vanaf de Kruithuisweg verdeelt de weg de strook in twee helften. De Kruithuisweg met een brug over de Schie kreeg in de jaren zestig haar definitieve vorm. Aanvankelijk liep deze dicht langs het Kruithuis, maar deze weg groeide in betekenis door de aanleg van de naoorlogse woonwijken, het industriegebied Schieoevers ten zuiden van de Kruithuisweg en de bouw van de TH-wijk. Vanwege de toenemende verkeersintensiteit werd de kruising met de Schieweg ongelijkvloers (viaduct) en werd de kruising ruimer gedimensioneerd dan aanvankelijk, in het uitbreidingsplan van de jaren vijftig, werd aangegeven. Ook werd het tracé iets zuidelijker gelegd, zodat tussen Kruithuis en weg een groene buffer ontstond.

Herstructurering

De bebouwing op het industrieterrein is aan voortdurende transformatie onderhevig. Op de oostoever is op dit moment een grootschalig sloopgebied. Voor de transformatie is een herstructureringsplan Schieoevers opgesteld.

Bronnen

Dienst Stadsontwikkeling: RO dis 2374 en 2432

Secundaire literatuur: H. van Walsum, 'Delft als industriestad. De periode van 1850 tot 1950', in: Delfia Batavorum. Tiende jaarboek 2000, p. 33-57

Luchtfoto bedrijventerrein Schieoevers, 1972 (bron: Gemeente Delft)

De Schieweg bij de ongelijkvloerse kruising met de Kruithuisweg, situatie 2005

De Schie met kade en Schieweg, zicht naar het zuiden, situatie 2005

WAARDERING INDUSTRIETERREIN SCHIEOEVERS

Stedenbouwkundige kwaliteit: standaard

Stedenbouw: Stedenbouwkundig Adviesbureau der Gemeente Delft

Architectuur: diverse architecten, waaronder G. Hamerpagt, C. Wegener Sleeswijk, Aannemingsbedrijf Gebr. Mensert, J.A. Lucas, J.W. van Kessel, G. Gebben, Firma J. Mak & Zn., F.J.C. van der Vegt

Het bedrijventerrein Schieoevers wordt ruimtelijk bepaald door vier elementen: Schie, bedrijventerreinen, de Kruithuisweg en het historische Kruithuis. Met name het noordelijke deel van de Schieweg, het deel met een kade langs de Schie, heeft ruimtelijke kwaliteit. De combinatie van water, grote monumentale fabriekscomplexen en een zichtlijn op de historische binnenstad met kerktorens is als bijzonder fraai aan te merken. Van het viaduct van de Kruithuisweg is met name de flyover voor de fiets een innoverend en typisch naoorlogs element. Vanaf de brug over de Schie heeft men ook hier een prachtige zichtlijn naar de binnenstad. Het bedrijventerrein heeft cultuurhistorische waarde voor Delft, met name voor haar verleden als industriestad.

NUMMER:

SCH03

CHW: SCH03

WIJK:

Bedrijventerrein Schieoevers

NAAM:

Viaduct

ADRES:

Kruithuisweg

POSTCODE:

2627 A-

OORSPRONKELIJKE NAAM:

Viaduct Kruithuisweg/Kruithuisbrug

HUIDIGE NAAM:

Viaduct Kruithuisweg/Kruithuisbrug

OORSPRONKELIJKE FUNCTIE:

infrastructuur - categorie RDZM: IV-3

HUIDIGE FUNCTIE:

infrastructuur

ARCHITECT:

onbekend (geen bouwdossier)

MEDEWERKERS:

BOUWJAAR:

1967 - 1970

OPDRACHTGEVER:

vermoedelijk Gemeente Delft/Rijkswaterstaat

STAAT:

BOUWAANVRAAG:

GOEDKEURING:

GEVELS:

n.v.t.

VENSTERS / DEUREN:

n.v.t.

DAKVORM:

n.v.t.

CONSTRUCTIE:

betonconstructie

BESCHRIJVING:

Fraaie fietspaden en op- en afritten.

Ook mooie V-vormige steunpunten.

3 januari 1970 in gebruik genomen. 25 april 1970 officieel geopend.

"de duurste weg van Nederland"

WAARDERING:

- Cultuurhistorisch waardevol.

LITERATUUR:

NUMMER:

SCH12

SCH12

WIJK:

Bedrijventerrein Schieoevers

NAAM:

Betonnen ruiters

ADRES:

Schieweg

POSTCODE:

2627 --

OORSPRONKELIJKE NAAM:

Betonnen ruiters

HUIDIGE NAAM:

OORSPRONKELIJKE FUNCTIE:

verdedigingswerk - categorie RDZM: III-3

HUIDIGE FUNCTIE:

geen functie

ARCHITECT:

onbekend (geen bouwdossier)

MEDEWERKERS:

BOUWJAAR:

- ca. 1942

OPDRACHTGEVER:

STAAT:

BOUWAANVRAAG:

GOEDKEURING:

GEVELS:

n.v.t.

VENSTERS / DEUREN:

n.v.t.

DAKVORM:

n.v.t.

CONSTRUCTIE:

betonconstructie

BESCHRIJVING:

Verdedigingswerk uit de Tweede Wereldoorlog

WAARDERING:

- Standaard architectonische kwaliteit.

LITERATUUR: